

CEEweb a Biológiai Sokféleségért
1021 Budapest, Széher út 40.
Telefon: +36 1 398 0135
Fax: +36 1 398 0136
ceeweb@ceeweb.org
www.ceeweb.org

A Nemzetközi Kereskedelmi Egyezmény a **Veszélyeztetett Vadon Élő Fajokra (CITES) Résztes** Feleinek 15. Konferenciája (COP15) és a CEEweb hozzájárulása az eseményhez

A CITES COP15 találkozóra 2010. március 13-25. között került sor Doha-ban (Quatar). CEEweb lobbitevékenysége főként – az előző találkozón megszületett - **elefántcsont kereskedelmi moratórium erősítésére irányult, illetőleg az amerikai álláspont ellensúlyozására az észak-amerikai hiúzok CITES Mellékletből való törlésére, és arra, hogy szülessen megfelelő szabályozás a vadkereskedelem internet-térnyerése kiküszöbölésére.**

Jelentés a CITES COP15 találkozóóról

Az elmúlt 2 hét során Doha-ban, **Quatar fővárosában tartották a CITES (Nemzetközi Kereskedelmi Egyezmény a Veszélyeztetett Vadon Élő Fajokra) 15.** találkozóját. Sokan gondolják úgy, hogy a CITES az egyik legfontosabb **természetünk megóvását szolgáló nemzetközi egyezmény. Igaznak is tűnhet ez,** tekintettel arra a 175 országra, amelyik aláírta és be is tartja az egyezmény **előírásait. Másrészt viszont néhányan azt jelezték, hogy egyre nehezebb** belefoglalni az egyezmény mellékletébe a valóban veszélyeztetett fajokat, így az **egyezmény igazi értelme kezd eltűnni. Sajnos a szkeptikusoknak igazuk van –** legalábbis ha a dohai eseményeket vesszük alapul.

Minden kétséget kizáróan a COP15 legnagyobb vesztesei a tenger élőlényei. A 9 új cápafajta a CITES II. Mellékletébe történő foglalására vonatkozó 4 javaslat elutasításra került. A legnagyobb esélye a hering cápának (*Lamna nasus*) volt arra, hogy felkerüljön a tiltólistára, mely előzetesen elfogadásra is került a bizottsági ülésen a természetóvók nagy örömeire. A plenáris ülésen azonban a javaslatot újra nyitották, majd elutasították. A cápafajok egyhatoda veszélyeztetett. A legfőbb ok erre a túlhalászat, a cápauszony kereslet és a by-catch. Az OCEANA – egy nemzetközi non-profit szervezet, mely főként a vizek élőlényeiének megóvásával foglalkozik - jelentései szerint évente 26 - 73 millió között mozog az a mennyiség, amennyi cápát csak az uszonyáért fognak be. A cápauszony ára ugyanis sokkal magasabb, mint a cápahúsért kínált ár. A megcsönkített cápa tetemeket – gyakran még élve – visszadobják a tengerekbe.

A CEEweb a Biológiai Sokféleségért **a régióban tevékenykedő természetvédő civil szervezetek nemzetközi ernyőszervezete.** Küldetésünk a biológiai sokféleség **megőrzése a fenntartható fejlődés elősegítésén keresztül.**

CEEweb a Biológiai Sokféleségért
1021 Budapest, Széher út 40.
Telefon: +36 1 398 0135
Fax: +36 1 398 0136
ceeweb@ceeweb.org
www.ceeweb.org

A CITES résztvevői elutasították azt is, hogy a kékúszójú tonhal (*Thunnus thynnus*) rákerüljön a tiltólistára. Ez a legnagyobb tonhal fajta. Egy-egy példány ára a tokiói aukción meghaladja a 100.000 dollárt. Nem csoda tehát, hogy ennek a fajtának a populációja rohamosan csökken a túlhalászat miatt: a Nyugat-Atlanti térségben 1970 és 2007 között a populáció több mint 82%-kal csökkent!

A vörös és rózsaszín korallok (*Coralliidae*) mellékletbe történő foglalását is visszautasították a résztvevők. Ezeket az állatokat az ékszergyártás használja fel túlzott mértékben. Az USA a legnagyobb felhasználó. 2001 és 2008 között az Egyesült Államok több mint 26 millió kidolgozott darabot importált, valamint több mint 50 tonna kézműves darabot!

A találkozónak legnagyobb vesztese a jegesmedve (*Ursus maritimus*). Az USA javaslatát elutasították, mely a II. listáról az I. listára történő áthelyezést célozta. Az Egyesült Államok geológiai tanulmánya szerint a következő 45 évben e fajta a 2/3-val fog csökkenni, mivel a klímaváltozás következményeként elveszti természetes élőhelyét.

A fájdalmas vereségek mellett volt néhány pozitívum is. A természetvédők legnagyobb győzelme talán a tanzániai és zambiai, afrikai elefántra vonatkozó javaslatok elutasítása volt. Mindkét ország benyújtott egy-egy javaslatot az I. mellékletből II. mellékletbe történő áthelyezésre, továbbá a kormányok által raktározott elefántcsont-készletek eladásának lehetővé tételére (együtt több mint 100 tonna) Japánnak és Kínának. A javaslatot majdnem minden természetvédő non-profit szervezet, 23 afrikai elefánt fajtaival rendelkező állam és sok már résztvevő erősen ellenezte, míg a zambiai hivatalos résztvevő igyekezett meggyőzni a javaslatról a résztvevőket.

A CEEweb megítélése szerint a legjelentősebb döntést az USA azon javaslatának elutasítása jelentette, mely a vörös hiúz (*Lynx rufus*) mellékletből való törlésre irányult. Az USFWS (US Fish and Wildlife Service) szerint ezen fajtán belül a kereskedelem kontrollált, a populációja jó helyzetben van. A hiúz 1977-ben került fel a listára, hogy szabályozzák kereskedelmét más, hozzá kinézetben hasonló fajtákkal együtt (pl. az Ibériai hiúz (a leginkább veszélyeztetett macskafajta a Földön), vagy Eurázsiai hiúz (mely bár globálisan nem fenyegetett a kihalástól, de egyes európai populációk már igen). A hasonló kinézet még mindig a legfőbb ok, hogy a listán maradjon a hiúz. Ennek a hiúzfajtának a többitől való megkülönböztetésére elkészített kézikönyv (a Cornell Egyetem tudósai állították össze, és az

CEEweb a Biológiai Sokféleségért
1021 Budapest, Széher út 40.
Telefon: +36 1 398 0135
Fax: +36 1 398 0136
ceeweb@ceeweb.org
www.ceeweb.org

USA javaslatban is szerepelt) nem fedi le az összes sajátosságot akár a szőrzet mintáira, akár a színekre vonatkozóan, ezért nem használható a megkülönböztetés igazolására.

A COP 15 alatt továbbá egyes Dél- és Közép-Amerikai herpetofauna rákerült a listára (II. melléklet): 4 fajtája a válságosan veszélyeztetett *Ctenosaura similis*-nek (melyek közül 3 Hondurasban és egy Guatemala-ban honos) és 5 fajtása a fákon élő békáknak (köztük a kisállat kereskedelemben igen népszerű vörös szemű fajta). A résztvevők abban is megegyeztek, hogy válságosan veszélyeztetett *Neurergus kaiseri*, mely Iránban honos, bekerüljön az I. Mellékletbe. Az elmúlt tíz évben a fajta populációja több mint 80%-kal csökkent, főként a hazai és nemzetközi kereskedelem miatti illegális gyűjtésből kifolyólag, ill. az élőhely csökkenés miatt is.

Reméljük, hogy az óceánok élővilága több támogatást kap a következő találkozón, mely Thaiföldön lesz! Különben előfordulhat, hogy további fajok halnak ki hamarosan!

Mit tett a CEEweb az erőteljes lobbitevékenységen kívül?

A CITES COP15 céljaira a CEEweb készített egy jelentést „e-CEETES – A veszélyeztetett fajok e-kereskedelme Közép-Kelet-Európában” címmel, mely *az alábbi linken érhető el angolul:*

http://www.ceeweb.org/cites_cop15/e-CEETES.pdf

Az alábbi linken elérhető egy angol nyelvű lista, mely összefoglalja a „Fajok Túléléséért Hálózat” javaslatait, melyek a COP15 találkozón is előkerültek:

http://www.ssn.org/Meetings/cop/cop15/cites_cop15_EN.htm#fs A CEEweb CITES

munkacsoportja egy az egyben támogatja ezen javaslatokat.

A CEEweb egy angol nyelvű sajtóanyagot is megjelentetett: „Állatvédő és vadon élő állatok védelméért küzdő szervezetek nagyra értékelik az Európai Parlament „A veszélyeztetett fajok védelméért” állásfoglalását”. *Itt található:*

http://www.ceeweb.org/cites_cop15/EP_defence_of_endangered_animals.pdf

További információkkal a CEEweb CITES munkacsoportjának koordinátora, Borys Kala: borys@salamandra.org.pl szolgálhat.

A CEEweb CITES COP15 keretében végzett tevékenysége nem valósulhatott volna meg az Európai Bizottság és az IFAW anyai támogatása nélkül.

A CEEweb a Biológiai Sokféleségért **a régióban tevékenykedő természetvédő civil szervezetek nemzetközi ernyőszervezete**. Küldetésünk a biológiai sokféleség **megőrzése a fenntartható fejlődés elősegítésén keresztül.**